

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Inquiritur quid liceat Principibus circa res ecclesiasticas. Controversias fidei legibus suis dirimere non possunt. Probatnr exemplis, & rescripto Theodosij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

cium, claves regni caelorum, non verò terreni, & pascendas oves commisit. Itaque non bene merentur de Romano Pontifice, neque de Regibus Christianis, qui auctoritatem harum dignitatum in Ecclesia Christiana ex institutis Iudaicis metiuntur. Neque enim Pontifex Maximus rerum sacrarum jurisdictione vi pontificatus potiebatur, sed tantum ut unus è collegio magni Synedrij, si in id adlectus fuisset suffragiis Senatorum. Neque penes Reges Iudaeorum adeo soluta & libera erat rerum administrandarum potestas, quin à magno Synedrio sapissime in rebus controversis penderent. Et ut rem uno verbo expediam, nulla potest, in hoc quidem capite, institui comparatio inter Synagogam & Ecclesiam: quia quæ apud illam erant permixtæ & confusæ jurisdictiones, apud hanc sunt discretæ & omnino separatae.

CAP V T V I.

Synopsis.

I. Inquiritur quid liceat Principibus circa res ecclesiasticas. Controversias fidei legibus suis dirimere non possunt. Probatur exemplis, & rescripto Theodosij.

II. Item Valentiniani rescripto, & rescripto.

III. Et ex Ambrosio, & Concilio Aquileiensi.

IV. Iis Conciliis interesse poterant Principes, ubi agebatur de fide. Explicatum rescriptum Theodosij, quo decernit ut Florentius Patricius interfit synodo, quia agit de fide. Cur laici possint interesse tractatibus fidei, ex Nicolao & Octava Synodo.

V. Rejecta à Maximo Abbate Græcorum opinio, qui Principi jus sacerdotij & de dogmatibus statuendi vindicabat. Imperator inter laicos recensetur in precibus sacrificij. Ius docendi & ritulus Epistimonarchæ tributa Imperatori à posterioribus Græcis. Quod alienum à mente veterum docetur ex Theodoro.

VI. De ritibus & ceremoniis decernere non potest Princeps. Notatus Iustinianus.

VIDEAMUS ergo absque ullo veteris legis præjudicio quid Principibus Christianis liceat circa res sacras & ecclesiasticas. Quod expendere oportet juxta divisionem initio capitis superioris propositam; non tantum ratione habita ejus juris quod Libris Decretalium continetur, sed etiam inspectis veterum Conciliorum & antiquorum Patrum hac de re sententiis.

Principes Christiani de rebus fidei controversis leges ferre non possunt, cum hæc sit Ecclesiæ Christi potestas; cui, ut columnæ, fidei Christianæ prædicatio secundum Scripturarum & veteris traditionis tenorem innitur. Vnde perfidiam Arrij, non Constantinus, sed Synodus Nicæna discuf-

fit. Macedonium & Apollinaristas Occidentalium libellus & Synodus Constantino-poli coacta, non verò Theodosius Imperator, hæreses damnarunt. Nestorij amentiam Synodus Ephesina, & Eutychetis delirium Chalcedonense Concilium, non Theodosius, aut Marcianus, anathemate perculerunt. Hoc apertissime professi sunt ipsi Principes; ut in re certissima argumentis congerendis non sit opus. Sed quia minus sincerè, qui discussioni quæstionis nostræ insudant, quæ de una specie dicta sunt, ad omnes rerum ecclesiasticarum species extendunt; ideo aliquot locos promam, qui suis limitibus coerceri debent, non autem ad alienam à mente auctorum sententiam torqueri. Hujus rei specimen præbebit Theodosij epistola ad Synodum Ephesinam: *Nefas est enim qui sanctissimorum Episcoporum catalogo adscriptus non est, illum ecclesiasticis negotiis & consultationibus sese immiscere.* Sed dissimulantur superiora verba, quæ rem omnem ad fidei quæstiones restringunt: *Candidianum ad sacram vestram Synodum abire justimus; sed ea lege, & conditione, ut cum quæstionibus & controversiis quæ circa fidei dogmata incidunt, nihil quidquam commune habeat. Nefas est enim &c.*

II. Cùm Valentinianus Imperator ad Synodum indicendam sollicitatus esset ab Episcopis Orientis anno CCCCLXIV. pro restauranda Consubstantialitatis fide, quæ à Constantio pessumdata erat, præclarum hoc responsum dedisse testatur Sozomenus: *Sibi, qui unus è laicorum numero erat, non licere se ejusmodi negotiis interponere. Et ideo Sacerdotes & Episcopi, inquit, quibus hæc cura sunt, seorsum per se, ubicunque ipsis libitum fuerit, in unum conveniant.* Quo responso ad legationem Hypatiani dato, Episcopi Orientales Lampfaci Concilium cogunt. Ex ista Valentiniani professione interdictas quidem esse Principibus fidei quæstiones apertè patet. Non inde tamen sequitur Imperatorem à se duxisse alienum ut Synodum indiceret; cum è contrà, disertis verbis, ejus cogendæ Episcopis gratiam faciat. Hic locus sincerè acceptus id tantum conficit quod dixi, non autem quod inde plurimi colligunt. Ceterum quod verbo testatus fuerat, rescripto constituit, nempe fidei causas à Sacerdotibus esse judicandas. Exceptione hujus legis usus est S. Ambrosius, cum recusabat de fide cum Auxentio disputare in Consistorio Principis: *Nec quisquam, inquit, contumacem me judicare debet, hoc cum asseram quod augustæ memoriæ pater tuus non solum sermone respondit, sed etiam legibus suis sanxit:* In causa fidei vel ecclesiastici ali-

Ep. Th. Syn. Eph. part. 1. c. 11. ad p. 101. ubi dicitur, quod Theodosius Imperator, qui in re certissima argumentis congerendis non sit opus. Sed quia minus sincerè, qui discussioni quæstionis nostræ insudant, quæ de una specie dicta sunt, ad omnes rerum ecclesiasticarum species extendunt; ideo aliquot locos promam, qui suis limitibus coerceri debent, non autem ad alienam à mente auctorum sententiam torqueri. Hujus rei specimen præbebit Theodosij epistola ad Synodum Ephesinam: Nefas est enim qui sanctissimorum Episcoporum catalogo adscriptus non est, illum ecclesiasticis negotiis & consultationibus sese immiscere. Sed dissimulantur superiora verba, quæ rem omnem ad fidei quæstiones restringunt: Candidianum ad sacram vestram Synodum abire justimus; sed ea lege, & conditione, ut cum quæstionibus & controversiis quæ circa fidei dogmata incidunt, nihil quidquam commune habeat. Nefas est enim &c.

Sozom. l. 4. c. 1. ubi dicitur, quod Sozomenus testatur, quod Imperator ad Synodum indicendam sollicitatus esset ab Episcopis Orientis anno CCCCLXIV. pro restauranda Consubstantialitatis fide, quæ à Constantio pessumdata erat, præclarum hoc responsum dedisse testatur Sozomenus: Sibi, qui unus è laicorum numero erat, non licere se ejusmodi negotiis interponere. Et ideo Sacerdotes & Episcopi, inquit, quibus hæc cura sunt, seorsum per se, ubicunque ipsis libitum fuerit, in unum conveniant. Quo responso ad legationem Hypatiani dato, Episcopi Orientales Lampfaci Concilium cogunt. Ex ista Valentiniani professione interdictas quidem esse Principibus fidei quæstiones apertè patet. Non inde tamen sequitur Imperatorem à se duxisse alienum ut Synodum indiceret; cum è contrà, disertis verbis, ejus cogendæ Episcopis gratiam faciat. Hic locus sincerè acceptus id tantum conficit quod dixi, non autem quod inde plurimi colligunt. Ceterum quod verbo testatus fuerat, rescripto constituit, nempe fidei causas à Sacerdotibus esse judicandas. Exceptione hujus legis usus est S. Ambrosius, cum recusabat de fide cum Auxentio disputare in Consistorio Principis: Nec quisquam, inquit, contumacem me judicare debet, hoc cum asseram quod augustæ memoriæ pater tuus non solum sermone respondit, sed etiam legibus suis sanxit: In causa fidei vel ecclesiastici ali-

Ambros. lib. 1. epist. 33.